EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2022
COM(2022) 609 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Řecka na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Řecka z roku 2022

{SWD(2022) 609 final} - {SWD(2022) 640 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Řecka na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Řecka z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[3], kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, vstoupilo v platnost dne 19. února 2021. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost [byl] dne [XX.] června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

(2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila společný závazek, který byl v květnu 2021 znovu potvrzen na sociálním

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

summitu v Portu a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Řecko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum[4]. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 5. dubna 2022, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 14. března 2022.

(3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily například v podobě zdražení energií a potravin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují zejména nejzranitelnější domácnosti, jež čelí energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy. Evropská unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Za těchto okolností byla dne 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice o dočasné ochraně[5], na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v EU a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

(4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění priorit politik v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech semestru 2019 a 2020 nebo přinejmenším jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení upraveného plánu.

(5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka[6]. Ve svém sdělení ze dne 3. března 2021[7] Komise také vyjádřila názor, že by rozhodnutí o deaktivaci nebo dalším uplatňování obecné únikové doložky mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo v eurozóně ve srovnání s úrovní před krizí (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého hospodářského vývoje v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní růst cen energií a pokračující narušení dodavatelského řetězce odůvodňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do roku 2023.

---

4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

6 Sdělení Komise Radě o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu, Brusel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Sdělení Komise Radě – Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky, Brusel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

(6) V souladu s přístupem uvedeným ve stanovisku Rady ze dne 18. června 2021 k programu stability na rok 2021 se nastavení fiskální politiky v současné době nejlépe měří změnou primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů), s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších zdrojů EU, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu[8]. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[9] (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

(7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro provádění fiskální politiky v roce 2023 a jehož cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik[10]. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu zimní prognózy z roku 2022 by se přechod od celkové podpůrné orientace fiskální politiky v období 2020–2022 k obecně neutrální souhrnné orientaci fiskální politiky v roce 2023 jevil jako přiměřený, avšak současně je připravena reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 pro jednotlivé členské státy by měla být i nadále diferencována a měla by zohledňovat možné efekty přelévání mezi jednotlivými zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby tyto pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala, že bude pozorně sledovat hospodářský vývoj a v případě potřeby své politické pokyny upraví, a to nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru koncem května 2022.

(8) Pokud jde o fiskální pokyny poskytnuté dne 2. března 2022, fiskální doporučení pro rok 2023 zohledňují zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou. V kontextu těchto úvah musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do ekologické a digitální transformace a energetické bezpečnosti a udržet kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby zmírnila dopad zvýšení cen energií a pomohla omezit sekundární inflační tlaky prostřednictvím cílených a dočasných opatření; fiskální politika musí zůstat pružná, aby se mohla přizpůsobovat rychle se vyvíjejícím okolnostem, a musí být pro jednotlivé země diferencována v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, a to i pokud jde o expozici krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

(9) Dne 27. dubna 2021 předložilo Řecko Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 6. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení

---

8 Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází prognóza Komise z jara 2022. Odhady Komise týkající se střednědobého potenciálního růstu nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a mohou podpořit potenciální růst.

9 Nefinancovaných z grantů z Nástroje pro oživení a odolnost ani z dalších fondů EU.

10 Sdělení Komise Radě: Pokyny v oblasti fiskální politiky pro rok 2023, Brusel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

posouzení plánu pro oživení a odolnost Řecka[11]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Řecko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(10) Dne 30. dubna 2022 předložilo Řecko svůj národní program reforem na rok 2022 a dne 29. dubna 2022 svůj program stability z roku 2022, v souladu s článkem 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Řecko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Řecku[12] pro rok 2022. Zpráva posoudila pokrok, který Řecko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro ně přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Řecko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Řecku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Řecka při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise v případě Řecka provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky[13]. Komise dospěla k závěru, že Řecko se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zranitelná místa souvisejí s vysokým veřejným dluhem, nedokončeným obnovením vnější rovnováhy a vysokými úvěry v selhání v kontextu nízkého potenciálního růstu a vysoké nezaměstnanosti.

(13) Dne 23. května 2022 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 SFEU. Tato zpráva se zabývala rozpočtovou situací Řecka, neboť jeho schodek sektoru vládních institucí překročil v roce 2021 referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě. Zpráva dospěla k závěru, že kritérium schodku není splněno. V souladu se sdělením ze dne 2. března 2022 Komise nenavrhla zahájení nových postupů při nadměrném schodku na jaře 2022 a na podzim 2022 znovu posoudí, zda je vhodné navrhnout zahájení postupů při nadměrném schodku.

(14) Dne 20. července 2020 Rada Řecku doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijalo veškerá nutná opatření k účinnému zvládnutí pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Řecku doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu při souběžném zvyšování investic. V roce 2021 se schodek veřejných financí Řecka podle údajů potvrzených Eurostatem snížil z 10,2 % HDP v roce 2020 na 7,4 % v roce 2021. Reakce Řecka v oblasti fiskální politiky podpořila hospodářské oživení v roce 2021, přičemž dočasná mimořádná podpůrná opatření se snížila ze 7,6 % HDP v

[11] Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 6. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Řecka (ST 10152/2021).

[12] SWD(2022) 609 final.

[13] SWD(2022) 630 final.

roce 2020 na 7,2 % v roce 2021. Opatření přijatá Řeckem v roce 2021 jsou v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla dočasné povahy nebo byla doprovázena kompenzačními opatřeními. Hrubý veřejný dluh v roce 2021 činil podle údajů potvrzených Eurostatem 193,3 %.

(15) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je realistický pro rok 2022 a příznivý pro rok 2023. Program stability z roku 2022 předpokládá růst reálného HDP o 3,1 % v roce 2022 a o 4,8 % v roce 2023. Pro srovnání, prognóza Komise z jara 2022 očekává vyšší růst reálného HDP o 3,5 % v roce 2022 a nižší růst reálného HDP o 3,1 % v roce 2023. Rozdíl mezi prognózami je způsoben zejména rozdílnými předpoklady týkajícími se tempa čerpání finančních prostředků z EU, jakož i dopadu vojenské agrese, zejména na soukromou spotřebu. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že celkový schodek státního rozpočtu poklesne v roce 2022 na 4,4 % HDP a v roce 2023 na 1,4 % HDP. Pokles v roce 2022 odráží především probíhající oživení hospodářské činnosti a ukončení většiny mimořádných opatření. Podle programu by měl poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2022 výrazně klesnout na 180,2 % a v roce 2023 by se měl snížit na 168,6 %. Na základě politických opatření známých k datu uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2022 schodek veřejných financí v roce 2022 ve výši 4,3 % HDP a v roce 2023 ve výši 1,0 % HDP. To je obecně v souladu se schodkem předpokládaným v programu stability z roku 2022. Bez ohledu na rozdíl v růstu reálného HDP předpokládá prognóza Komise z jara 2022 dynamičtější růst cen a mezd pro rok 2022 i 2023, a tudíž počítá s vyššími výnosy z příjmů fyzických osob. Prognóza Komise z jara 2022 předpokládá vyšší poměr veřejného dluhu k HDP ve výši 185,7 % v roce 2022 a 180,4 % v roce 2023. Tento rozdíl je způsoben odlišným odhadem rozdílů mezi hotovostními a akruálními fiskálními saldy, jakož i odlišným předpokladem čisté akumulace finančních aktiv.

Na základě prognózy Komise z jara 2022 činí současný odhad střednědobého (desetiletého průměru) růstu potenciálního produktu -0,3 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které by mohly potenciální hospodářský růst Řecka podpořit.

(16) V roce 2022 vláda postupně ukončila většinu opatření přijatých v reakci na krizi COVID-19, a tudíž se předpokládá, že dočasná mimořádná podpůrná opatření se sníží z 7,2 % HDP v roce 2021 na 1,8 % v roce 2022. Schodek veřejných financí je ovlivněn opatřeními přijatými proti hospodářskému a sociálnímu dopadu zvýšení cen energií, která jsou v prognóze Komise z jara 2022 odhadována na 1,1 % HDP v roce 2022 a jejich fiskální dopad v roce 2023 je nulový, neboť mají být postupně ukončena[14]. Tento dopad na schodek je částečně kompenzován vyššími příjmy z emisních povolenek. Uvedená opatření spočívají především v dotacích pro spotřebitele energie, sociálních transferech chudším domácnostem a ve snížení nepřímých daní z dopravních služeb. Tato opatření byla původně oznámena jako dočasná. Po předložení programu stability Řecka a datu uzávěrky prognózy Komise z jara 2022 oznámila vláda nový balíček opatření na rok 2022, jehož cílem je řešit důsledky zvýšených cen energií. Pokud by ceny energií zůstaly zvýšené i v roce 2023, mohla by některá z těchto opatření platit i nadále. Schodek veřejných financí ovlivňují také náklady na

[14] Tyto údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na tato opatření přijatá od podzimu 2021, včetně běžných příjmů a výdajů, jakož i případných opatření v oblasti kapitálových výdajů.

poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, jejichž výši prognóza Komise z jara 2022 odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,1 % v roce 2023[15].

(17) Dne 18. června 2021 Rada doporučila, aby Řecko v roce 2022[16] využívalo Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení a současně provádělo obezřetnou fiskální politiku. Kromě toho mělo zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Řecku doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, a aby zároveň posilovalo investice s cílem podpořit růstový potenciál.

(18) Na základě prognózy Komise z jara 2022 a informací obsažených v programu stability Řecka z roku 2022 se v roce 2022 předpokládá, že nastavení fiskální politiky bude mít podpůrnou povahu a bude činit –3,3 % HDP[17]. Řecko plánuje soustavně podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti se oproti roku 2021 zvýší o 0,2 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,8 procentního bodu[18]. Řecko má proto podle doporučení Rady v úmyslu zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 expanzivní povahu a bude činit 2,2 procentního bodu. Tento významný příspěvek expanzivní povahy zahrnuje dodatečný vliv opatření, která mají řešit hospodářské a sociální dopady zvýšení cen energií (0,6 % HDP), jakož i náklady na poskytnutí dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP), přičemž se předpokládá, že k růstu čistých běžných výdajů přispějí také zvýšené výdaje na důchody a sociální dávky (0,6 % HDP). Podle prognózy Komise nejsou tato opatření plně doprovázena kompenzačními opatřeními.

(19) V roce 2023 se v prognóze Komise z jara 2022 počítá s nastavením fiskální politiky ve výši +1,5 % HDP za předpokladu, že nedojde ke změně politiky[19]. Předpokládá se, že Řecko bude v roce 2023 i nadále využívat příspěvky Nástroje pro oživení a odolnost k

---

15 Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do EU do konce roku 2022 postupně dosáhne 6 milionů a jejich zeměpisné rozložení se odhaduje na základě velikosti stávající diaspory, relativního počtu obyvatel přijímajícího členského státu a skutečného rozložení osob vysídlených z Ukrajiny v EU k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a zohledňují jak peněžní transfery, na které mohou mít lidé nárok, tak i věcné dávky, jako je vzdělávání a zdravotní péče.

16 Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Řecka z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 33).

17 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

18 Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít expanzivní povahu a dosáhne 0,1 procentního bodu HDP.

19 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (příliš nízkému) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti se oproti roku 2022 sníží o 0,3 procentního bodu HDP, což bude odrážet počáteční fázi nového programového období pro jiné fondy EU. Předpokládá se, že příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 expanzivní povahu a bude činit 0,6 procentního bodu[20]. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 1,7 procentního bodu. To zahrnuje dopad postupného ukončování opatření řešících zvýšené ceny energií ve výši 1,1 % HDP.

(20) V programu stability z roku 2022 se očekává, že schodek veřejných financí bude postupně klesat až na 0,4 % HDP v roce 2024 a na 0,1 % do roku 2025. Během časového rámce programu se tedy plánuje, že schodek veřejných financí zůstane pod 3 % HDP. Tyto projekce předpokládají, že hospodářské oživení bude pokračovat a zohlední prodloužení prorůstového snižování solidárního příplatku uplatňovaného nad rámec daně z příjmu fyzických osob a příspěvků v rámci sociální solidarity. Podle programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se dále sníží, konkrétně v roce 2024 klesne na 155,2 % a v roce 2025 se sníží na 146,5 %. Na základě analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako vysoká.

(21) Úpravy rámce daňové politiky Řecka, které navážou na reformy provedené v rámci plánu pro oživení a odolnost, by mohly pomoci řešit investiční mezeru. Konkrétně by zavedení systému předběžných daňových rozhodnutí mohlo posílit právní jistotu investorů a podpořit průběžnou snahu o zjednodušení daňové soustavy. Dále by na základě osvědčených postupů z jiných členských států mohl přezkum stávající roční paušální daně osob samostatně výdělečně činných (doplňující daň z příjmu fyzických osob a daň z přidané hodnoty) mohl zlepšit strukturu daňové zátěže osob samostatně výdělečně činných, povzbudit dobrovolné dodržování daňových předpisů a podpořit investice. Řecko nadále přijímá opatření s cílem zlepšit veřejnou správu, její celková výkonnost však zůstává nízká, zčásti z toho důvodu, že je obtížné oslovit a udržet vysoce kvalitní zaměstnance. Plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření, která mají zlepšit účinnost veřejné správy, a to se zvláštním zaměřením na zlepšení jejích digitálních služeb. Nad rámec opatření, která jsou součástí jeho plánu, Řecko postupuje v budování integrovaného systému řízení lidských zdrojů s digitálními organizačními schématy pro subjekty veřejného sektoru a popisy pracovní náplně pro všechna pracovní místa, která v současnosti existují. Tento systém by měl usnadnit přidělování zdrojů podle zjištěných potřeb se stanoveným pořadím přednosti. Ačkoli je počet stálých úředníků obecně udržován na stabilní úrovni díky náborovému pravidlu „jeden za jednoho“, došlo současně k prudkému zvýšení počtu dočasných zaměstnanců o téměř 25 % od roku 2018. Nárůst velikosti veřejné správy by mohl zvrátit výsledky úsilí, které Řecko vynaložilo s cílem přiblížit své náklady na mzdy ve veřejném sektoru (v poměru k HDP) průměru v EU. Vzhledem k tomu, že výběrová řízení na dočasná pracovní místa nesou tak důkladná jako u stálých pracovních míst, mohlo by dojít i k oslabení integrity nového postupu výběrového řízení, který je zaveden pro stálé úředníky. Další pokračování pravidla „jeden za jednoho“ pro nábor stálých úředníků, které bylo doplněno stanovením horní hranice pro dočasné

[20] Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

zaměstnance uplatňované od roku 2022, stanoví celkový rámec pro posílení centrálního řízení náboru a umožňuje vrátit počet úředníků na úroveň, jež existovala před pandemií. Dojde-li k realizaci předpokládaného snížení celkového počtu úředníků, mohlo by to umožnit úpravu mzdových úrovní u konkrétních pracovních míst a subjektů považovaných za kriticky důležité a v případech, kdy se veřejná správa potýká s problémy, pokud jde o oslovení a udržení kvalifikovaných pracovníků. To by mohlo zahrnovat i provázání popisu pracovní náplně s doplňkovou mzdovou tabulkou nebo stanovení zvláštní mzdové tabulky pro konkrétní subjekty veřejného sektoru (např. regulátory trhu), neboť takovéto systematické přístupy by nenarušily jednotnou mzdovou tabulku a jsou v souladu s obezřetnou fiskální politikou. A konečně, ačkoli plán pro oživení a odolnost skutečně obsahuje opatření k posílení aktivních politik na trhu práce, stále existuje prostor pro další opatření s cílem zvýšit zaměstnatelnost mladých lidí a žen a podpořit inkluzivní trh práce budovaný na základě většího počtu kvalitnějších pracovních míst.

(22) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Řecku adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu. Tato doporučení se zaměřují zejména na kvalitu a udržitelnost veřejných financí; dostupnost a odolnost systému zdravotní péče; aktivní politiky na trhu práce; politiky podporující veřejné investice do vzdělávání, dovedností a zaměstnatelnosti; výzkum a vývoj; bezpečnou, inteligentní, udržitelnou a odolnou dopravu a logistiku; čistou a efektivní výrobu a používání energie, včetně projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a propojení energetických soustav; environmentální infrastrukturu; obnovu městských oblastí a digitální transformaci veřejné správy a podniků. Plán zahrnuje i významný počet opatření, která se zabývají výzvami v oblasti fiskálních strukturálních politik, sociálního zabezpečení, finanční stability, trhu práce a výrobkového trhu a modernizace veřejné správy, což vše navazuje na závazky pro období po ukončení programu, tyto závazky rozšiřuje a doplňuje. Plán obsahuje také opatření k zlepšení konkurenceschopnosti a podpoře soukromých investic na základě zkvalitnění podnikatelského prostředí a zjednodušení regulačního rámce. Tyto reformy doplňuje úvěrový nástroj, který má podněcovat soukromé investice do hospodářských odvětví zajišťujících transformaci, a to včetně zelené transformace a digitální transformace.

(23) Provádění plánu pro oživení a odolnost Řecka má přispět k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Řecku 37,5 % celkových prostředků, které byly na plán přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 23,3 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Řecku rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

(24) Řecký plán pro oživení a odolnost stanoví komplexní rámec řízení pro koordinaci, provádění a sledování investičních a reformních opatření. Vlastní provádění plánu však bude zásadním způsobem záviset na správní a prováděcí kapacitě prováděcích

subjektů a bude nutné je pečlivě sledovat. K řadě komponent plánu by měly přispívat technické služby regionální a místní správy včetně podniků ve správě obce, přičemž jejich správní kapacita, zejména v menších obcích, je obvykle omezená a byla by důležitá, kdyby byla v případě potřeby poskytnuta k dispozici dodatečná podpora z ústřední úrovně. Pro bezproblémové provádění plánu bude zásadní dodržování přísných harmonogramů, rychlá reakce na překážky a nalézání řešení. Užitečná by mohla být meziresortní pracovní skupina na vysoké úrovni, která by řešila problémová místa. A konečně z hlediska celkové koordinace bude mít klíčovou úlohu agentura pro Nástroj pro oživení a odolnost, která je součástí Ministerstva financí, a předpokládá se, že jí budou přiděleny dostatečné zdroje, přičemž zásadní význam má úzká spolupráce agentury pro Nástroj pro oživení a odolnost a generálního sekretariátu pro koordinaci (který odpovídá za koordinaci reformních opatření).

(25) Komise schválila dohodu o partnerství[21] s Řeckem dne 29. července 2021. V říjnu a listopadu 2021 Řecko předložilo svých 21 programů politiky soudržnosti Evropské komisi. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 Řecko při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlednilo příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

(26) Po úspěšném dokončení programu finanční pomoci v rámci Evropského mechanismu stability v roce 2018 podléhá Řecko posílenému dohledu v souladu s nařízením (EU) č. 472/2013. Posílený dohled slouží ke sledování plnění specifických závazků, které Řecko dne 22. června 2018 poskytlo Euroskupině za účelem dokončení klíčových strukturálních reforem zahájených v rámci programu. Plnění těchto závazků v dohodnutých lhůtách až do poloviny roku 2022 slouží jako základ pro snížení dluhového břemene; Řecko tedy vstoupilo do posledního roku tohoto režimu. Jak se uvádí ve čtrnácté zprávě o posíleném dohledu, která byla zveřejněna dne 23. května 2022, nehledě na obtížné podmínky v souvislosti s pandemií a v poslední době i s hospodářským dopadem vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině Řecko účinně provedlo naprostou většinu politických závazků, což zlepšilo odolnost řeckého hospodářství a posílilo jeho finanční stabilitu. Zbývá však realizovat některé prvky v plném rozsahu. To se týká zejména dokončení celostátního katastru nemovitostí, který by dále zlepšil podmínky pro podniky v Řecku. V posledních letech bylo dosaženo významného pokroku a úplný katastr nemovitostí by měl být dokončen do prosince 2022. Realizaci katastru nemovitostí podpořily strukturální fondy EU. V poslední době poskytuje Nástroj pro oživení a odolnost podporu na digitalizaci zápisů a listů vlastnictví. V souvislosti s projektem katastru nemovitostí musí také Řecko dokončit katastrální mapování, zprovoznění agentury pro katastr nemovitostí a ratifikaci lesních map pro celou zemi.

---

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

(27) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, čelí Řecko řadě dalších výzev, které souvisejí se zdravotní péčí. Finanční spoluúčast v Řecku je stále vysoká a představuje více než třetinu celkových výdajů na zdravotní péči (35 %)[22]. Do značné míry se týká doplatků za léčivé přípravky a přímých plateb za služby mimo rámec hrazené zdravotní péče. Ty naopak souvisejí se stále poměrně vysokými (ve srovnání s průměrem EU) výdaji na léky a s poměrně nízkými (ve srovnání s průměrem EU) výdaji na léčebnou péči, zejména u ambulantních pacientů. Dobře fungující systém primární zdravotní péče, který pokrývá všechny obyvatele a je vybaven účinnou funkcí regulace pohybu pacienta v systému zdravotní péče (tzv. „gatekeeping“), může zvýšit efektivnost a přístup ke zboží a službám v oblasti zdravotní péče. V tomto ohledu bude mít pro dobře fungující systém zdravotní péče zásadní význam plné provedení změn systému primární zdravotní péče, jejichž přijetí se očekává v kontextu posíleného dohledu. Reforma navazuje na předešlé úsilí o vybudování komplexního systému primární zdravotní péče, které se však v oblasti realizace setkalo s problémy. Za tím účelem bude pro zajištění odpovídajícího a rovného přístupu obyvatel ke zdravotní péči klíčové rozšířit počet praktických lékařů, aby se dosáhlo plného pokrytí a registrace obyvatelstva.

(28) Plán REPowerEU, který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád EU ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Evropské unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem jsou ve spolupráci s členskými státy identifikovány nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(29) Podle údajů z roku 2020 tvoří ve skladbě zdrojů energie Řecka ropa 50 % a plyn 24 %. Závislost Řecka na Rusku v oblasti dovozu ropy[23] i plynu je mírně pod průměrem EU, neboť dovoz činí 18 % oproti průměru EU 26 % u ropy a 39 % oproti 44 % u plynu[24]. Pokud jde o dovoz uhlí, 87 % pochází z Ruska, z vlastních zdrojů však země zajišťuje velké množství hnědého uhlí. Za účelem snížení řecké závislosti na Rusku v dodávkách plynu a diverzifikace skladby zdrojů energie s cílem odklonit se od fosilních paliv, včetně splnění závazku postupně ukončit výrobu elektřiny z hnědého uhlí do roku 2028, by bylo možné uskutečnit ještě řadu opatření ve prospěch a nad rámec investic a reforem, jež jsou součástí plánu pro oživení a odolnost Řecka. Za prvé by Řecko mohlo urychlit rozšíření energie z obnovitelných zdrojů a rychleji vybudovat organizovanou tržní platformu, jež usnadní dvoustranné dohody o nákupu energie z obnovitelných zdrojů. Reformy povolovacích postupů obsažené v řeckém plánu pro oživení a odolnost sníží překážky pro investování v odvětví energie z obnovitelných zdrojů. Řecko může zejména ve svých přístavech zahájit výstavbu vodíkové infrastruktury, která usnadní přepravu vodíku. Řecká obchodní flotila by

[22] Číselné údaje za rok 2019 a část zprávy State of Health in the EU, Greece: Country Health Profile (Zdravotní stav populace v EU, Řecko: zdravotní profil země), OECD, 2021 (https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm).

[23] Eurostat (2020), podíl ruského dovozu na celkovém dovozu ropy. Pro účely průměru za EU-27 vychází celkový dovoz z dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Řecka celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa nezahrnuje rafinované ropné produkty. Důležitou součástí celkového dovozu ropy do Řecka jsou vstupní suroviny pro rafinerie. V této oblasti je Řecko vysoce závislé na dovozu z Ruska, neboť 86 % celkového dovozu surovin pro rafinerie pochází z Ruska.

[24] Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu a černého uhlí. Pro účely průměru za EU-27 vychází celkový dovoz z dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Řecka celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa nezahrnuje rafinované ropné produkty.

mohla usnadnit přepravu těchto nosičů zelené energie do Řecka a dále do ostatních členských států EU. Bylo by možné urychlit plánované investice provozovatelů sítí do infrastruktury a zvětšit jejich rozsah, zejména zřízení dílčích stanic. Také by bylo možné zkrátit průměrnou dobu, kterou provozovatelé sítí potřebují na zpracování a dokončení podmínek připojení nových zařízení pro energii z obnovitelných zdrojů. Další propojení elektrických sítí se sousedními zeměmi by umožnila větší využití energie z obnovitelných zdrojů v síti. Řecko musí urychlit diverzifikaci tras zemního plynu rychlým dokončením stávajících investic v pokročilé fázi. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Za třetí by Řecko mohlo zvýšit rozsah a ambice stávajících energeticky úsporných opatření a snížit vysokou míru energetické chudoby (17,1 % v roce 2020), případně i s využitím fondů politiky soudržnosti, například k renovaci bytového fondu. Stávající překážky na trhu omezující rozsah renovací u konkrétních segmentů by bylo možné zmírnit cílenými legislativními a finančními pobídkami. Aby Řecko splnilo cíle iniciativy „Fit for 55“, bude muset dále zvyšovat své ambice v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Kromě toho je nezbytné urychlit dekarbonizaci v odvětví dopravy, které je nadále velmi závislé na ropě, a to prosazováním udržitelné mobility, včetně projektů v oblasti veřejné dopravy a železnice.

(30) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v řadě odvětví vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Řecko v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnilo socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Řecko může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus.

(31) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022, přičemž její stanovisko[25] je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.

(32) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Řecka je toto reflektováno zejména v níže uvedených doporučeních č. 1 a 2.

(33) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1, 2 a 4. Doporučení č. 1 a 2 rovněž přispívají k zohlednění doporučení pro eurozónu, zejména prvního, druhého a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky podle doporučení č. 1 a 2 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhu spojenou s vysokým veřejným dluhem a nedokončeným obnovením vnější rovnováhy, přičemž usnadňují i řešení problému vysoké nezaměstnanosti a nízkého potenciálního růstu. Politiky uvedené v doporučení č. 4 pomohou mimo jiné řešit zranitelná místa související s vysokým vnějším zadlužením v dlouhodobějším výhledu.

[25] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Řecku v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením růstu běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů pod úroveň střednědobého růstu potenciálního produktu, s přihlédnutím k pokračující dočasné a cílené podpoře domácností a podniků, které jsou nejvíce ohroženy nárůstem cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraveno na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, mimo jiné využitím Nástroje pro oživení a odolnost, plánu REPowerEU a dalších fondů EU. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění věrohodného a postupného snižování dluhu a fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu prostřednictvím postupné konsolidace, investic a reforem. Navázat na reformy provedené v rámci plánu pro oživení a odolnost, zlepšit investiční vstřícnost daňového systému zavedením systému předběžných daňových rozhodnutí a přezkoumat strukturu daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných. Chránit efektivnost veřejné správy a současně zajistit, aby byla schopna přilákat pracovníky s vhodnými dovednostmi a zachovat soulad s jednotnou mzdovou tabulkou.

2. Pokračovat v provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění. Dokončit zbývající reformy prováděné v rámci posíleného dohledu, včetně reformy katastru nemovitostí.

3. S cílem zajistit odpovídající a rovný přístup ke zdravotní péči dokončit spuštění reformy primární zdravotní péče v souladu s rámcem pozměněným pod posíleným dohledem, včetně personálního zajištění všech jednotek primární zdravotní péče, provedení úplné registrace obyvatel a zavedení účinné regulace pohybu pacienta v systému zdravotní péče prostřednictvím praktických lékařů.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech a diverzifikovat dovoz fosilních paliv zrychlením zavádění energie z obnovitelných zdrojů a rozvojem infrastruktury, která by umožnila využívat obnovitelný vodík. Závislost řešit i zajištěním dostatečné kapacity elektrických rozvodných sítí a propojení energetických soustav, jakož i propojením plynovodů a diverzifikací tras dodávek plynu. Posílit rámec trhu s energetickými službami a zintenzivnit opatření zvyšující energetickou účinnost prostřednictvím reforem a tržních pobídek na podporu dekarbonizace v odvětví stavebnictví a odvětví dopravy, zejména prosazováním elektromobility.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně